Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelik's Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Tërgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 280. Braşov, Vinerĭ 20 Decemvre v. 1896.

Nou abonament
la
GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1897 st. v.

se deschide nou abonament la care învităm pe toţĭ amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şese lunĭ	6 fl.
pe trei lunĭ	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 francĭ
pe şese lunĭ	20 „
pe trei lunĭ	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe şese lunĭ	1 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	8 francĭ
pe şese lunĭ	4 „

Abonarea se póte face mai uşor prin **mandate postale.**

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Gratulaţiile şefilor „naţiunei“.

Ca în toţi anii, membrii clubulor partidelor parlamentare maghiare vor felicita mâne, în diua de 1 Ianuarie n., pe conducĕtorii lor. Intre discursurile, ce se vor ţinĕ cu ocasiunea acésta, de sigur că cele mai umflate vor fi adresate de cătră céta mamelucilor, carĭ „fără deosebire de naţionalitate şi confesiune“, vor gratula ministrului-preşedinte Banffy şi preşedintelui clubului partidei guvernamentale.

O mică probă a fraselor umflate naţionale, cu carĭ vor debuta cei ce trăesc şi rĕsuflă sub sórele guvernamental, ne dă Corespondenţa oficiósă de Pesta într'un articul, cu care salută diua „din urmă a mileniului statului unguresc“, şi în care vorbesce de „marele grad de mulţămire şi de îndestulire“, ce-i cuprinde, când privesc îndĕrĕt la istoria anului din urmă, care s'a ilustrat prin serbările milenare.

După ce amintesce rugăciunea, ce a pronunţat'o monarchul la una din aceste serbărĭ, dice, că „regele si tronul sĕu nu posede pe tot rotogolul pămĕntului un razim mai credincios, supuşi mai credincioşi, amicĭ mai devotaţi, decât este omagiala, credinciósa şi leala naţiune maghiară“.

Când cetesce omul asemenĭ laude de sine, scrise şi rĕspândite *ex officio*, şi când de altă parte cetesce, cum sunt timbrate — tot *ex officio* — popórele nemaghiare, ca elemente, ce nutresc în sînul lor nisuinţe duşmănóse statului, tronului, carĭ prin urmare nu merită încredere din partea guvernanţilor, ci trebue sĕ fiă ţinute în frêu, astfel ca în fiă-care clipită sĕ simţă „mâna de fier“, ce apasă asupra lor: când cetesce omul tóte acestea, trebue sĕ se îngrozéscă de cinismul, ce-l destăşură oficioşii hrăniţĭ din fondul de disposiţiă.

Décă Românii vor sĕ se întrunéscă, ca sĕ-şĭ eserciteze şi ei dreptul constituţional, atuncĭ sunt opriţĭ şi împrăştiaţĭ cu poliţiştĭ şi cu gendarmĭ, şi li-se spune, că ei n'au dreptul sĕ figureze aicĭ ca naţionalitate, căcĭ esistă numai „o singură naţiune unitară politică“. Când se tractéză dér de-un drept, sunt declaraţĭ de contopiţĭ cu naţiunea maghiară şi dreptul li-se denégă pe cuvênt, că numai acesteia îi compete. Când însĕ e vorba de virtuţile cetăţenescĭ, de credinţă şi lealitate, atuncĭ ies érăşĭ la ivélă naţionalităţile şi sunt despărţite de naţiunea maghiară, fiind declarate de elemente duşmane statului, carĭ sunt lipsite de acele virtuţĭ cetăţenescĭ şi carĭ, prin urmare, nicĭ nu merită încrederea stăpânirei şi a tronului.

Din felicitările reciproce de mâne ale neîntrecuţilor noştri guvernanţĭ vor rĕsuna aceleaşĭ acordurĭ. Popórele nemaghiare vor fi de-o parte absolut ignorate şi considerate ca disolvate în corpul „naţiunei“, ér de altă parte se va înălţa érăşĭ drapelul luptei de rassă, declarându-se din nou, că naţiunea maghiară are şi „duşmanĭ internĭ“ şi încă fórte mulţĭ, contra cărora trebue sĕ pórte rĕsboiŭ pe viéţă, pe mórte, şi că de aceea se cere sĕ fiă toţĭ uniţĭ.

Se vor felicita decĭ cei ce au adĭ puterea în mână şi se vor ameţi ei pe ei cu frasele cele mai bombastice, ce le pot inventa creerii lor şoviniştĭ. Dér cu vorbe şi cu frase încă nu s'a consolidat nicĭ o ţéră. Pentru a ajunge la acéstă ţintă se cere cevaşĭ mai mult: se cer fapte, şi nu fapte născute din patima órbă şi din sufletul mic egoist, ci fapte eşite din pĕtrunderea intereselor şi necesităţilor reale ale ţĕrii, fapte isvorîte din adevĕrata iubire de patriă.

CRONICA POLITICĂ.

— 19 (31) Decemvre.

Din Belgrad se telegrafiéză, că **noul cabinet sêrbesc** s'a constituit sub presidiul lui *Simicĭ*, care dela 1890—1894 a fost ambasador în Viena, după aceea ministru-preşedinte sêrbesc. In urma unor ne'nţelegerĭ în cabinet însĕ el a renunţat la portofoliu şi a devenit érăşĭ ambasador în Viena. Se asigură, că Simicĭ are sĕ urmeze o politică pacînică atât faţă cu Rusia, cât şi faţă cu Austro-Ungaria. Cabinetul constituit sub presidiul lui se compune astfel: *Simicĭ* presidiu şi esterne; general *Miskovicĭ* rĕsboiŭ; *Velmirovicĭ* lucrărĭ publice; *Vuicĭ* finanţe; Nika *Georgevicĭ* interne; Andreiŭ *Nikolics* culte şi instrucţiune publică; *Clericĭ* agricultură; *Milanovicĭ* justiţiă. — Incercarea lui Simicĭ, de-o constitui un cabinet de coaliţiune, n'a succes. Cabinetul constituit de el se crede, că nu va avé mai lungă durată, decât până la alegerile viitóre, carĭ însĕ au se urmeze în curênd, deórece mandatul Scupştinei espiră la finea lui Ianuarie 1897.

*

Vrênd nevrênd, **Sultanul Turciei** a primit **reformele propuse de marile puterĭ**, căcĭ nu avea ce face. El a declarat însĕ, că pentru întroducerea acestor inovaţiunĭ rĕspunderea o lasă asupra marilor puterĭ, deóre-ce presimte Sultanul, că aceste reforme vor grăbi numai căderea imperiului sĕu, fiind-că popórele mohamedane nu vor primi la nicĭ un cas aceste reforme. Nouĕ turburărĭ şi încurcăturĭ se vor nasce. Turcii din Albania deja se şi organiséză pentru a împedeca nouĕle reforme favorabile creştinilor. Şi în acéstă grea situaţiune, Sultanul, în loc de a-şĭ întări armata, se vede silit a dimisiona pe ostaşĭ, deóre-ce n'are cu ce-i plăti. Acum de curênd a dimisionat 100 batalióne de redifĭ. In vastul sĕu imperiu numai 150,000 de ostaşĭ voesce sĕ-i ţină în activitate. Cu aceştia însĕ nu va puté nicĭ sĕ ţină ordinea înlăîntru, nicĭ sĕ apere pacea înafară. Sultanul va fi domnitor numai cu numele, imperiul sĕu însĕ are sĕ fiă guvernat de marile puterĭ.

In cestiunea liturgiei unguresci.

Am reprodus şi noi dilele acestea scirea colportată prin diarele unguresci, cum-că Papa ar fi dat o enciclică cătră episcopii catolicĭ din Ungaria, prin care interdice de-a se servi ungurescе liturgia în bisericele gr. cat., ba că ar fi dat chiar ordin de a se nimici cărţile liturgice tipărite în limba maghiară. Faţă cu scirea acésta, pe care noi am reprodus'o cu reservă, fóia catolică „Alkotmány“ dă acum următórele amĕnunte:

Cestiunea în modul cum s'a colportat prin diare, *nu corĕspunde adevĕrului*, deóre-ce — dice fóia catolică — Sfântul

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Regele şi Papagalul.

Basm persan.

Traducere de *Ion S. Spartali.*

In Hindustan trăia într'o vreme un rege a cărui dreptate făcuse din casa fiăcărui supus al sĕu un paradis.

Regele acesta, pe lângă tóte celelalte însuşirĭ bune ale unui cap încoronat, avea şi pe aceea că-'i plăcea sĕ gàzduéscă pe călĕtorĭ. Pentru scopul acesta, zidise, aprópe de palat, mai multe clădirĭ marĭ în care erau găzduiţĭ toţĭ câţĭ veneau în capitala regatului lui. Ofiţerii erau însărcinaţĭ anume ca sĕ priméscă pe noii sosiţĭ cu cea mai mare cinste, orĭ-care le ar fi fost poziţia socială, şi de multe orĭ chiar regele s'amesteca printre ofiţerĭ ca sĕ priméscă pe mosafirĭ.

Când veneau ómenĭ însemnaţĭ, învĕţaţĭ, artiştĭ séu călĕtorĭ carĭ puteau sĕ înveseléscă pe rege cu vorba lor erau duşĭ îndată chiar în palat, unde erau primiţĭ de monarch şi vorbeau împreună. Regele scia astfel tot ce se petrecea în ţéra lui şi în ţĕrile străine.

Intr'o di îĭ sosi un mosafir a cărui barbă albă ca zăpada dovedea iarna unei vieţĭ bine împlinite, şi p'a cărui frunte pleşuvă se cetea istoria secolelor.

Bĕtrânul acesta umblase în tóte părţile lumii şi scia tot ce descoperise mintea omenéscă.

Regele, aţîţat de sciinţa bĕtrânului acestuia, îl opri mai multe dile la palat şi într'o di pe când vorbeau de filosofie, veni vorba şi despre lucrurile din lumea cealaltă şi mai cu sémă despre viaţă şi despre mórte.

Regele îşĭ dete pĕrerea şi arătă órecare îndoială în privinţa nemurirei sufletului şi a imaterialităţii lui. Bĕtrânul zîmbi, vĕdênd că regele cu tótă învĕţătura lui, nu voia sĕ crédă că sufletul póte sĕ existe în afară de materie.

Regele prinse zîmbetul acesta şi 'l întrebă pentru-ce zimbea. Filosoful se scuză şi spuse că a zîmbit ba din pricina acésta, ba din pricina cealaltă, numai ca sĕ nu spue adevĕrul, însĕ regele porunci învĕţatului ca sĕ spue adevĕrul.

„Sire, décă nu 'mi-ai fi poruncit înadins, n'aşĭ fi îndrăsnit sĕ-ţĭ spun că am zimbit fiind-că te-am vĕdut că stai în îndoială, acum însĕ vĕd cât de mult ţii sĕ cunoscĭ adevĕrul şi am sĕ-ţĭ dau astfel de probe, pe carĭ mi le-a pus Dumnedeu la îndemână încât ai sĕ credĭ.

„Eram încă mic copil când dragostea de învĕţătură a zămislit în mine setea sĕ cunosc adevĕrul şi dorinţa sĕ descoper décă există într'adevĕr în lume. 'Mi-am petrecut tótă viéţa călĕtorind din oraş în oraş, şi din ţéră în ţéră, întrând totdéuna în vorbă cu învĕţaţii cei mai marĭ şi ducênd o viéţă din cele mai aventurióse.

„Intr'un ostrov, unde 'mĭ spusese cineva sĕ mĕ duc, am făcut cunoscinţă cu un învĕţat care credea în nemurirea sufletului şi avea în mânĭ probe sigure de imaterialitatea lui. Am fost admis în intimitatea învĕţătorului aceluia şi l'am slujit ca un fiu devotat până când şi-a dat sufletul în braţele mele. Inainte de-a închide ochii, mĭ-a descoperit secretul *strămutărei sufletului* pe care o scia el s'o facă. Eu pot, aşa dér în minutul acesta, sĕ-ţĭ dovedesc că un suflet, bunăóră al meu, póte sĕ părăséscă învĕlişul material în care este închis, fără ca sĕ sbóre pentru tot'déuna orĭ sĕ se ducă în neant, şi pe urmă sĕ se întórcă ér într'acelaşĭ corp séu în orĭ-care altul îĭ va plăcea“.

După ce rosti vorbele acestea, filosoful prinse o muscă, care-l tot supĕra, o ucise fără sĕ-i strice trupul şi o aruncă la piciórele regelui, rugându-l sĕ bage fórte bine de sémă ceea ce era sĕ se întêmple.

Invĕţatul făcù o mişcare, îşĭ scose sufletul din corp, corpul cădù lung pe covor; — apoi întră în trupul muşcei şi regele o vĕdù că începe sĕ sbóre pe dinaintea lui; pe urmă ieşì din muscă şi întră ér în corpul sĕu, şi regele vĕdù cădênd pe o parte musca neînsufleţită şi de altă parte moşneagul sculându-se şi întrebându-l, decă era acum încredinţat de neatîrnarea sufletului şi a materiei.

Regele, care nu putea crede ce vedé, sta tot cu degetul strîns între dinţĭ şi par' că înpietrit de multa mirare,

Bĕtrânul făcù mai de multe-orĭ proba, aşa că regele nu mai putea sĕ se îndoéscă. Bine încredinţat, că era adevĕrat ceea ce vedea, monarchul cerù filosofului sĕ-l în-

Scaun apostolic *n'a dat în cestiunea acésta nicĭ o enciclică* şi nicĭ că era lipsă de-a se da, deórece resolvarea cestiunei din vorbă este a-se face cu totul pe altă cale.

De altmintrelea scirea colportată prin ḑiare stă în legătură cu marea deputaţiune a greco-catolicilor (renegaţĭ) din Hajdu-Dorogh. Acéstă deputaţiune, după cum se sciă, s'a presentat astă-vară atât la ministrul cultelor în Budapesta, cât şi la primatele, pentru de-a cere introducerea în biserică a liturgiei unguresci şi înfiinţarea unui episcopat greco-catolic maghiar. Liturgia unguréscă stă în aceea, că anumite părţĭ ale liturgiei, ca de esemplu ecteniile şi evangelia, le cetesce, orĭ le cântă preotul în limba maghiară.

Ministrul de culte Wlassics a făcut atuncĭ deputaţiunei cele mai marĭ promisiunĭ. Primatele însĕ a declarat deputaţiunei, că în ce privesce înfiinţarea şi dotarea noului episcopat, acésta cade în sfera de drept a regelui apostilic, ér ce privesce liturgia, acésta are s'o hotărască S-tul Scaun.

Ce-i drept, greco-catolicii din Hajdu-Dorogh folosesc limba maghiară la liturgiă deja de-un secul şi jumĕtate, *fără ca acéstă praxă sĕ fi fost aprobată din partea bisericei.* Basaţĭ pe acéstă praxă vechiă, eĭ cer acum, că după ce au şi cărţĭ bisericescĭ tipărite în limba maghiară, sĕ li-se permită a se şi folosi de ele, respective sĕ se introducă acest usus în tóte bisericile greco-catolice cu limba maghiară.

Deóre-ce însĕ atât cestiunea liturgiei, cât şi cea a episcopatului, privesce afacerile interne ale tuturor episcopatelor greco-catolice, S-tul Scaun a predat cestiunea, împreună cu tóte informaţiunile privitóre la ea, *congregaţiunei de propaganda fide* pentru resolvare.

Acéstă congregaţiune încă în şedinţa dela 26 Sept. a stabilit *textul rĕspunsului*, care text însĕ până în timpul de faţă nu este dat publicităţii şi *în mod oficial nu s'a adus nicĭ la cunoscinţa episcopilor greco-catolicĭ, nicĭ a primatelui.* De aceea, termină „Alkotmány“, orĭ-ce combinaţiune privitóre la hotărîrea congregaţiunei este prea timpuriă. Hotărîrea congregaţiunei însĕ, după cum este informată numita fóiă, se va publica încurênd.

Asasinii lui Stambulov.

Interesante sunt câteva depunerĭ ale martorilor din ḑiua 5-a şi a 6-a de pertractare în procesul contra asasinilor lui Stambulov.

Un adênc efect a făcut apariţiunea d-nei Stambulov care, chiămată fiind ca martoră, a ḑis în mijlocul celei mai marĭ tăcerĭ: „Aţĭ voit cu orĭ-ce preţ sĕ mĕ vedeţĭ aicĭ. Etă-mĕ! La întrebările d-vostre rĕspund numai una. Cei de colo (arată cu degetul asupra acusaţilor) nu sunt cei vinovaţĭ. Eu îi iert, achitaţi-i şi d-vóstrĕ. Căcĭ d-ta, d-le preşedinte, şi d-ta, d-le procuror, sciţĭ fórte bine cine sunt vinovaţii! Mai mult nu am de ḑis!“

Şi d-na Stambulov nicĭ că a ḑis măcar cu un cuvênt mai mult.

O ciudată depunere făcu martorul George Indje. El a fost scriitor la consiliul de miniştri şi ḑice, că Nacevicĭ şi Tuffekciev au primit 20,000 francĭ dela preşedintele societăţii macedonene „Cirill şi Metodiu“.

Fórte misteriósă este şi istoria cu cele 52 foi. Martorul absent Nişkov, care plecase în preḑiua începerei procesului a scris tribunalului, că depunerile sale adevĕrate sunt scrise pe 52 foi şi depuse la un prieten. Se caută prietenul şi se găsesce în persóna lui Vasilie Gorbanov. Acesta spune, că a dat pachetul lui Cristu Panaiatov. Cel din urmă se presentă înaintea tribunalului şi presentă un pachet. Preşedintele îl deschide şi găsesce în el două atestate ale lui Nişkov şi afară de aceea 50 de foi de hărtiă nescrisă.

Se cetesce apoi corespondenţa privitóre la originea revolverului nr. 4072, care s'a găsit pe locul, unde s'a sĕvêrşit atentatul. Fabricantul belgian spune, că l'a vêndut unui anumit Kristovicĭ. Acesta, se ḑice, este identică cu Tufekciev, care însĕ pretinde, că a vêndut revolvĕrul în Sofia. Medicii chiămaţĭ ca esperţĭ atestéză, că Stambulov a fost în tóte simţirile atuncĭ, când a numit numele celor, pe carĭ i-a privit ca asasinii sĕi.

Mare sensaţiă a făcut împărtăşirea preşedintelui tribunalului, că în ḑiua premergĕtóre s'a furat revolverul lui Stambulov, ce era depus pe masa tribunalului ca *corpus delicti.*

Procurorul Georgiev a motivat acusaţiunea într'un discurs, care a durat 5 óre, apelând la judecătorĭ şi juraţĭ, sĕ-şĭ dea sentinţa asupra unei crime, ce are o importanţă atât de mare. Tufekciev, ḑise el, este autorul intelectual al crimei şi el a procurat mijlócele necesare pentru esecutarea ei.

Apĕrătorul lui Tufekciev, Dr. Danev, s'a străduit sĕ dovedéscă, că Tufekciev nu este nicĭ urzitorul, nicĭ părtaşul crimei. Asemenea se silesce advocatul Orasakov sĕ dovedécă, că clientul sĕu Bone Georgiev e nevinovat şi spune, că acesta dela 1885 încóce a lucrat pentru liberarea Macedoniei. Este decĭ un om de caracter, care ar fi mărturisit crima, de ar fi sĕvêrşit'o.

In fine advocatul Makedonski apĕră pe vizitiul Azov.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 (31) Decemvre.

Sturdza la Goluchovski. Din Viena se telegrafiéză, că d-nul D. Sturdza, fostul ministru-preşedinte român, sosind Lunia trecută la Viena, a avut alaltăerĭ o audienţă la Goluchovski, ministrul de esterne austro ungar.

Miopia în armată. Ministrul comun de rĕsboiŭ al dat cu câte-va sĕptĕmânĭ mai înainte o ordinaţiune, prin care dispune sĕ se constate prin medicĭ intensitatea vederei la soldaţĭ. Cu ocasiunea acestei cercetărĭ s'a aflat, că între feciorĭ sunt fórte mulţĭ, carĭ nu vĕd aşa după cum prescrie regulamentul. Cei miopĭ, după-ce au fost visitaţĭ, au fost transportaţĭ în spital, séu au fost puşĭ sub grija medicului. Resultatul a fost, că cea mai mare parte dintre ei, aflându-se incapabilĭ de serviciu, au fost concediaţĭ. Până acum la asentare feciorii nu erau visitaţĭ, că óre vĕd destul de bine. De-aicĭ încolo însĕ, cu ocasiunea asentărilor, se va constata şi distanţa, la care pot sĕ vadă.

—o—

O librăriă sêrbéscă închisă prin autorităţĭ. Foile unguresci din Budapesta spun, că un funcţionar din ministeriul instrucţiunei publice al Serbiei, cu numele Milan Obradovicĭ, a primit dela guvernul sêrbesc o colecţiune de cărţĭ în valóre de 30,000 francĭ. Obradovicĭ a adus aceste cărţĭ în Ungaria şi a deschis la Zemlin o librăriă. Autorităţile unguresci însĕ au închis librăriă pe cuvênt, că în urma cercetărei ar fi aflat, că noul librar urmăresce scopurĭ politice, importând pe teritoriul ungar cărţĭ „panslaviste“ şi cu „tendinţă spre o mare Sêrbia“. De-odată cu închiderea librăriei, Obradovicĭ a fost pus sub paza poliţiei, dér în sĕrbătorile Crăciunului, nefiind destul de bine păzit, el a fugit la Belgrad. Aşa presentă lucrul foile unguresci. De sigur însĕ, că lucrurile nu vor fi stând tocmai aşa. Sovinişţilor ungurĭ nu le convine sĕ se propage literatura sêrbéscă în mijlocul poporului sêrb de sub stăpânirea lor. Asta e totul.

—o—

O comóră preţiósă s'a aflat la Lemberg cu ocasiunea unor săpăturĭ, ce se fac pe teritoriul aşa numitei „cetăţĭ vechĭ“. Un mare borcan de tinichea s'a găsit în pămênt, plin de galbinĭ de prin seculul 12 şi 13. De-asupra banilor se afla un act scris pe pergament, care până acum încă n'a fost descifrat, dér la tótă întêmplarea va fi de mare interes.

—o—

Ḑiar anarchist. Fóia tipografilor „Gutenberg“ anunţă, că cu 1 Ianuarie 1897 va apăré în Ungaria un ḑiar anarchist sub numirea: „Állam nelkül“ („Fără stat“). Fóia va fi edată de d-l Dr. Eugen Schmidt.

—o—

Succi a înebunit. Celebrul Succi, care a stat patru-ḑecĭ de ḑile fără sĕ mănânce nimic, a înebunit ḑilele trecute în mod subit la domiciliul sĕu din Paris. Intrând acasă pe la órele 1 din nópte, apucat de-o crisă furiósă, luà din vestibul un port-umbrele şi începù sĕ spargă tot în cele două camere pe carĭ le avea fórte bine mobilate. La sgomotul, ce făcea nenorocitul nebun, toţĭ vecinii alergară urmaţĭ de portarul casei şi de agenţii poliţiei. Succi, când îi vĕḑu, le aruncà în cap cu tot ce îi eşia înainte: feşnice, sticle, vase, bronzurĭ, giuvaerurĭ etc. Cu óre-care dificultate agenţii poliţiei reuşiră sĕ-l lege cot la cot şi sĕ'l transporte la comisariatul de lângă Operă. Aci nenorocitul Succi se mai linişti puţin şi şeḑù aprópe o óră în corpul de gardă cântând şi rîḑênd, dér de odată o nouă crisă îi veni, după care agenţii comisariatului îl conduseră în infirmeria depoului. Succi începuse pe la sfîrşitul lunei Noemvre la teatrul de varietăţĭ Olympia o ajunare, care trebuia sĕ ţie patru-ḑecĭ de ḑile, dér pe care a trebuit sĕ o întrerupă după două sĕptĕmânĭ. De atuncĭ nenorocitul era trist şi fórte mâhnit, că nu şi-a putut ţine angajamentul.

—o—

„Societatea Sodalilor Românĭ“ din Braşov va da Mercurĭ séra, în ḑiua primă de Crăciun, o producţiune şi petrecere colegială în sala hotelului Central „Nr. 1“. Inceputul la 7 óre séra. Intrarea de persónă 80 cr. v. a. Bilete se pot căpĕta la d-l Eremias, la Librăria Nic. Ciurcu, la Casina română şi séra la casă. Oferte marinimóse se primesc cu mulţumită şi se vor chita în publice.

—o—

Concert. Musica militară va concerta la *Vila Kertsch* atât mâne séră, Vinerĭ, cât şi Sâmbătă séra. Inceputul la 6 óre. Intrarea prin uşa de către strada Căldărarilor. Taxa 20 cr.

Scirĭ mĕrunte din România. D-l colonel Constantinovicĭ, comandantul gardei regale din Belgrad, a fost primit Marţĭ de Regele Carol în audienţă solemnă ca trimis extraordinar al M. Sale Regelui Alecsandru al Serbiei. D-l colonel Constantinovicĭ a remis M. Sale Reginei marea cruce cu briliante a Sfântului Sava, ér M. Sale Regelui o scrisóre autografă a M. Sale Regelui Alexandru. La palat s'a dat un prânz de gală în onórea trimisului Regelui Alexandru.

— Marţĭ, fiind ḑiua onomastică a M. Sale Reginei, s'a oficiat un Te-Deum la Metropolie şi s'au făcut numĕróse înscrierĭ la Palat. Apoi la óra 10 M. Sa Regina a invitat la Palat mai mulţĭ copii din societatea bucureşteană.

— Din Constantinopol se telegrafiază, că conferinţele între delegaţii românĭ şi otomanĭ pentru încheierea unui tratat de comerciŭ s'a început Dumineca. Marele vizir a primit marele cordon al „Stelei României“.

— Baronul de Hurmuzachi, deputat în Camera austriacă, se află în Bucurescĭ, d-sa a asistat Lunĭ la şedinţa Camerei.

— Camerile vor lua vacanţă Sâmbătă în 21 v. curent, până la 12 Ianuarie v. Vacanţa de Crăciun a Curţilor şi tribunalelor va dura dela 21 Decemvre v. până la 2 Ianuarie v.

— A fost numit definitiv la catedra sa, d-l Dr. Emil *Puşcariu*, profesor de histologie la facultatea de medicină a Universităţii din Iaşĭ.

---

veţe misterul acesta şi tot ce învăţase chiar el după atâtea ostenelĭ şi călĕtorii. Ii propuse chiar sĕ-i dea jumĕtate din bogăţiile lui şi sĕ împărtăşéscă cu el chiar coróna, décă va voi sĕ-i destăinuéscă secretul.

„Omul care sue cu curaj treptele ce duc la viéţa adevĕrată, la lumea nematerială şi la fericirea vecînică, şi care cunósce adênc misterul sufletului, nu-şĭ întórce capul decât ca sĕ se uite cu dispreţ la tótă grămada de ţĕrînă, pe care o lasă înapoia lui. Eu am voit, Sire, sĕ te învĕţ secretul meu, fără sĕ mĕ fi gândit sĕ primesc în schimb o rĕsplată orĭ-cât de mică; ş'apoi, în lume nu e nimic, cu care sĕ se pótă plăti destăinuirea, pe care am sĕ ţĭ-o fac şi pe care voesc sĕ ţĭ-o las ca o amintire respectuósă despre scurta mea şedere în regatul Majestăţiii Tale“.

Bĕtrânul făcù repede pe regele sĕ înceteze cu mulţumirile şi-l învĕţà secretul lui. După câte-va încercărĭ, scolarul-rege ajunsese tot aşa de dibacĭ ca şi profesorul-învĕţat.

Filosoful îşĭ luà atuncĭ rĕmas bun dela monarh şi nimenĭ din regat nu sciù, că regele scia o taină aşa de însemnată, afară de regina, de favorita lui, şi de primul ministru, care era tot într'o vreme şi prietinul cel mai bun al regelui.

Intr'o ḑi de vênĕtóre, întêmplându-se ca regele sĕ se depărteze de suita lui, şi fiind numai cu primul-ministru lângă el, ucise o antilopă frumósă, care trecuse fórte aprópe de rege. Animalul străpuns de săgeată căḑù îndată şi ministrul vorbi atuncĭ astfel regelui:

„Sire, iacă o antilopă al cărui suflet a sburat şi în locul acesta suntem fórte departe de lume, nu ne póte vedea nimenĭ. Sublima Majestatea Vóstră mĭ-ar face mare cinste, décă ar binevoi sĕ-mĭ arate cum se face strămutarea sufletului dintr'un corp într'altul, despre care aţĭ binevoit a-mĭ vorbi de atâtea orĭ. Am o dorinţă nespusă sĕ vĕd chiar cu ochii mei lucrul acesta de necreḑut, cel puţin odată în viaţa mea!“

Regele, fără sĕ-şĭ închipue, că în pielea ministrului sĕu s'ascundea sufletul unui trădător din cei mai primejdioşĭ, primi bucuros sĕ-i împlinéscă dorinţa. Insĕ abia întrà în trupul antilopei şi numai decât ministrul îşĭ trecù sufletul în corpul regelui, fiind-că şi el învĕţase secretul acesta dela un moş al lui fermecător din cei mai temuţĭ.

Regele, ajuns antilopă, vĕḑù cu durere de inimă pe ministrul sĕu încălecând pe armăsarul regal şi fugind în góna calului. Incă temêndu-se sĕ nu fiă ucis de trădător care, era sigur regele, va veni curênd înapoi cu ceilalţĭ vênătorĭ, fugì cât îl ţineau picióre lui cele nouă spre câmpiile cele mai depărtate şi spre munţii unde nu se putea sui picior de om.

Trădătorul ajunse repede acolo unde erau toţĭ vênătorii. Curtezanii, zărind pe acela pe care 'l credeau stăpânul lor fugind în góna armăsarului, îşĭ închipuiră numai decât că s'a întêmplat o nenorocire.

Regele cel fals le spuse, într'adevĕr, fórte întristat, că ministrul sĕu căḑuse de pe cal. Vênătorii şi curtea regală se duseră în pripă acolo unde le spusese regele şi luară trupul neînsufleţit al ministrului. Prinseră pe urmă şi calul şi duseră mortul în oraş.

Trădătorul însĕ de giaba bătù pădurea lungiş, şi curmeziş, fiind-că nu mai putù găsi antilopa.

Obosit şi supărat în sine, se hotărî sĕ se întórcă în oraş, unde cheltui fórte multe parale ca sĕ înmormênteze pe scumpul sĕu ministru, pe fratele sĕu cum îi ḑicea el şi pe sluga lui cea mai credinciósă, pe care 'l pierdu-se printr'o astfel de nenorocire; mai cu sémă nu uità sĕ viă în ajutorul moştenitorilor lui, pe carĭ îi socoti, cu drept cuvênt, ca adevĕraţĭ copii ai lui. Pe urmă făcù ce voi şi nu se lipsi de nimic bucurându-se în tótă clipa, că isbutise în planul lui scârbos.

Insĕ, chiar din ḑilele dintâi vĕḑù cu durere că nu era fericit, fiind-că, séra, când se duse în camera reginei, ea îl primì cu rĕcélă. Regina băgase de sémă numai decât purtarea lui stîngace şi curênd bănuise, că omul pe care tótă lumea îl luase drept regele, nu era adevĕratul rege, îl respingea instinctiv, spunêndu-i în fiă-care ḑi, ca sĕ se depărteze de dênsa, că nu este sănĕtósă, orĭ găsea alte pricinĭ şi regele o credea în tot-déuna.

— D-l G. *Adamescu*, profesor la li- „Şincai“, a fost primit în audienţă de S. Regele, căruia i-a presentat lucrarea „Istoria literaturei române“, lucrare pen- care a fost felicitat de M. S. Regele.

— Prinţul Dimitrie *Ghica*, preşedin- Senatului, care se bolnăvise greu în le din urmă, se află acum înafară de ce pericul. Marţi a părăsit patul.

— D-l profesor G. A. Urechiă a fost firmat în postul de decan al facultăţei drept dela Universitatea din Iaşi, pe nou period de trei ani.

— In Budeşti, judeţul Ilfov, s'au rĕs- at ţĕranii. Rĕscóla a fost potolită după uptă crâncenă de vr'o ḑece óre între ndarmi şi rĕsculaţi. Un gendarm şi vr'o ru ţiganĭ au fost uşor răniţi. In urma chetei ce s'a făcut, se constată, că rĕs- a se datoresce faptului, că gendarmii au t sĕ esecute un mandat de arestare în ntra unui Ţigan, hoţ de cai.

— De mai mult timp un haitic de roĭ mistreţĭ devastau semĕnăturile de pe gă pădurea Vărbilău din judeţul Pra- va. Ḑilele trecute porcii au venit până gă sat şi unul chiar a întrat pe linia ului. Locuitorii începură a'l goni, când sătean ii eşi înainte cu un topor. Mis- ţul însĕ în trecere îl sfâşiă cu colţii şi norocitul ţĕran rĕmase mort pe loc. Să- ii toţĭ se luară după mistreţ şi'l înfun- ră într'o vale, unde 'l uciseră.

Din Senatul român.

Discusiunea asupra rĕspunsului la Mesagiu.

Şedinţa din 13 Decemvre v.

(Urmare)

I. P. S. S. **Metropolitul Moldovei** spune, o ţéră nu póte esista fără religie, fără iserică. Cu credinţa în Dumneḑeu Domnii chĭ au ridicat poporul şi au scăpat ţéra dușmanĭ. Clerul nostru, autoritatea bi- ricéscă, a dat esemplul de pace. Clerul trebue amestecat în luptele politice; el respectat în tot-déuna autoritatea în Stat. lerul vrea pace, dragoste şi frăţiă. Teme- a Statului este religia, precum temelia ocietăţei este familia — ele trebuesc dér espectate. (Aplause).

Este o anomalie şi un anachronism pasagiul, în care se spune: „Guvernul Iajestăţei Vóstre va avea tot sprijinul ostru pentru realisarea reformelor“. Care uvern? — căcĭ altul era când ni-s'a pre- entat Mesagiul, şi altul este acum pe banca 'starială.

Mai este însĕ un eveniment impor- ant petrecut înainte de deschiderea se- iunei, asupra căruia Mesagiul tace. Şi era iatural sĕ tacă, pentru-că fostul guvern onsidera cestiunea ca tranşată de un înalt or constituit şi că nu era nevoe de ames- ecul sĕu, deci nu avea ce vorbi Corónei.

Dér guvernul actual a făcut din acest ct un act politic şi a creat un precedent aţional fericit pentru viitor. Mai póte cum Senatul la adresă sĕ trécă peste acest eveniment?

D-l Sturdza nu a voit sĕ trateze ces- iunea cu nimenĭ; ér d-l Aurelian, mai politicos, a consultat partidul şi fruntaşii ţĕrei şi i-a dat o deslegare mulţumitóre. — Dér noi ce suntem? — Dependenţa unei politeţe a ministrului-preşedinte? — Mai suntem séu nu espresiunea ţĕrei, representanţii opiniunii publice? — Tăcerea Adresei în acéstă privinţă este un anachronism şi o anomalie.

Vorbitorul ḑice, că cabinetul trecut a trebuit sĕ se retragă pentru a se linişti spiritele, pentru a potoli agitaţia; d-l Sturdza nu mai avé autoritatea necesară pentru a-o face, de aceea trebuia sĕ cadă şi cabinetul a căḑut în mod corect constituţional.

D-l Maiorescu se miră cum miniştrii Stoicescu şi Cantacuzino au putut sĕ subscrie jurnalul consiliului de miniştri, prin care s'a anulat sentinţa contra Metropolitului, când aceiaşĭ miniştri au semnat jurnalul, prin care s'a esecutat sentinţa contra lui.

D-l general Budişteanu s'a retras dintr'un sentiment de susceptibilitate, pentru că n'a voit sĕ-şĭ stérgă singur semnătura. D-l Stoicescu însĕ a rĕmas în minister.

Şi-a inaugurat noul minister înveselindu-ne cu strigătul de: Sĕ trăéscă M. S. Sultanul. Da, sĕ-l ţie Dumneḑeul lui Mahomed pe M. Sultanul pentru-ca sĕ facă ceea-ce d-l Stoicescu spunea, că a făcut deja.

D-l Sturdza ne spunea cu acea ocasiune, că a luat parte la acte marĭ la carĭ a conlucrat tótă naţiunea, cu principele Cuza, cu principele Carol la 1866, cu proclamarea independenţei la 1881. Da, dér atuncĭ aveam sistem representativ, tótă ţéra era representată în Parlament, pe când acum vedem, că cu ocasiunea investiturei noului Metropolit M. S. Regele a fost nevoit sĕ adauge la formula tradiţională, că ceremonia s'a făcut şi *„în faţa fruntaşilor ţĕrei“*, pentru-că fruntaşii ţĕrei sunt în afară de parlament. Guvernul este cu un picior în parlament şi cu altul în casa privată a d-lui Lascar Catargiu — şi de acolo a tranşat o cestiune naţională.

Este dér o întrebare de consciinţă ce trebue sĕ ne punem: décă suntem séu nu representanţii opiniei publice?

Disolvarea parlamentelor póte fi resultatul a două împrejurărĭ. Séu în urma unui conflict între guvern în Camere — şi atuncĭ ministerul cere Corónei sĕ tranşeze diferendul prin un nou apel la ţéră; séu când s'au întêmplat evenimentele, carĭ te fac sĕ-ţĭ pui întrebarea de consciinţă, décă mai represinţĭ opinia publică din ţéră.

Nu s'a putut resolva cestiunea gravă pe care aţĭ numit-o naţională decât cu concursul lui Lascar Catargiu, al lui Take Ionescu şi ceilalţĭ; prin urmare nu representaţĭ opinia publică din ţéră, şi acum dér se impune séu disolvarea parlamentului, séu cel puţin retragerea guvernului.

Alt-fel veţĭ trăi din ce în ce mai slabĭ până la istovire, lipsiţĭ de încrederea că representaţĭ ţéra. La venirea la guvern aţĭ voit sĕ anihilaţĭ partidul advers prin unanimităţĭ, prin alungarea lui din parlament; astăḑi este anihilarea majorităţei prin lipsa de încredere. Pentru cuvintele de mai sus d-l Maiorescu declară că va vota contra proiectului de Adresă. (Aplause).

D-l **P. Grădişteanu** constată, că cele trei discursurĭ pronunţate erĭ de d-nii Cantacuzino, Brabeţeanu şi de T. Maiorescu au fiă-care nota lor caracteristică, ceea ce arată, că în partidul conservator sunt trei tendinţe diferite. D-l Cantacuzino represintă grupul acelor, carĭ resping acţiunile violente; d-l Maiorescu represintă fracţiunea dogmatică a junimiştilor: d-l Brebeţeanu represintă pe tinerii conservatorĭ mai turbulenţĭ, mai nerăbdătorĭ.

Oratorul vorbesce apoi de manifestările, carĭ au precedat căderea guvernului trecut, imputând conservatorilor, că ei au provocat desordinĭ de stradă, esaminéză imputările aduse de d-nii Maiorescu şi Brabeţeanu atât vechiului cât şi actualului guvern. Rĕspunḑĕnd la imputarea, că regimul liberal a închis bărbaţilor marcanţĭ ai conservatorilor uşa Parlamentului, oratorul susţine, că vina nu este a guvernului, ci a legei electorale, care permite asemenea monstruosităţĭ. De aceea, esclamă, sunt pentru o lărgire a sistemului electoral şi pentru representarea proporţională a minorităţilor.

Ni-se pune întrebarea: De ce s'a retras d-l D. Sturdza? Am putea rĕspunde întrebând: De ce s'a retras d-l Lascar Catargiu? Asemenea cestiunĭ nu se pun unui partid, în care fiă-care sĕ supune decisiunilor luate de majoritatea membrilor. Óre tot aşa se petrec lucrurile în tabĕra conservatóre? In partidul liberal nu sunt ciocĭ, carĭ pregătesc înmormêntărĭ de clasa întâia; la noi nu sunt certurĭ pentru portofoliu nicĭ pentru porto-franc. Noi vom menţine unitatea partidului, căcĭ scim, că acéstă unitate este necesară pentru interesele ţĕrei.

D-l P. Grădişteanu trece apoi la „uriciósa“ cestiune metropolitană, făcêndu-i istoricul şi polemisând cu d-l Maiorescu.

Rĕspunḑĕnd d-lui Maiorescu, care arătase, că disolvarea Parlamentului sĕ impune, d-l Grădişteanu susţine, că nu esistă nicĭ o causă bine întemeiată, care sĕ necesite un nou apel la ţéră séu retragerea partidului liberal. Din contră, esclamă oratorul, trebue sĕ urmăm a sta la putere, ca sĕ dovedim, că putem sĕ muncim spornic pentru ţéră.

D-l **P. S. Aurelian** ḑice, că guvernul nu se conduce de persóne, ci de partid. Guvernul actual face parte din partidul liberal ca şi cel trecut, prin urmare nu vede de ce 'i se face mereu întrebarea, décă s'a schimbat direcţia guvernului.

In cestiunea Metropolitului, şeful partidului conservator ni-a oferit concursul în mod absolut desinteresat. Trecĕnd la cestiunea sulevată de d-l Maiorescu a disolvărei séu a retragerei partidului liberal, d-l Aurelian arată, că nicĭ parlamentul nicĭ partidul liberal nu au nicĭ o vină; este regretabil, că fruntaşii ţĕrii sĕ nu fiă în Parlament, dér e vina alegĕtorilor, nu a nóstră. De-altmintrelea, ḑicĕnd, nu este unitate de vederĭ în partidul conservator.

In fine ḑice guvernul nu se va retrage decât atuncĭ când nu va mai avé încrederea Parlamentului. Liberalii sunt datorĭ Corónei şi ţĕrei sĕ rĕmâie la putere şi sĕ dovedéscă puterea lor de muncă. (Aplause).

Discuţiunea se închide. Se ia în considerare proiectul de adresă.

Rĕspunsul Regelui la adresa Senatului.

In şedinţa dela 16 Decemvre v. a Senatului preşedintele a comunicat, că biroul împreună cu comisiunea de Adresă au presintat la palat Regelui Adresa Senatului. D-l Petre Grădişteanu dă cetire rĕspunsului Regelui, pe care Senatul îl ascultă în picióre. Étă-l:

Domnul Preşedinte,

Domnilor Senatorĭ,

Cu adêncă şi sinceră mulţumire primesc mărturisirile de credinţă şi iubire ce mi-le arătaţĭ în numele Senatului ca un rĕsunet al glasului naţiunei.

Nu mai puţin fericit sunt de a vedea cât de mult acest înalt corp primesce scumpele doveḑi de prietenie şi simpatie ce ni-s'au dat de Statele vecine şi amice prin măgulitórea primire făcută moştenitorului Tronului la Mosova şi prin visita ilustrului Suveran al Austro-Ungariei, care a fost salutat de ţéra întrégă într'un mod aşa de călduros.

Patriotismul, de care Senatul este însufleţit, îmĭ este o singură dovadă, că guvernul Meu va găsi în domniile-vóstre tot sprijinul dorit pentru înţelépta şi cumpĕnita resolvare a însemnatelor cestiunĭ ce vi-se vor supune. Ţéra unită şi liniştită înăuntru aşteptă dela domniile-vóstre o muncă rodnică, care sĕ-i asigure propăşirea ei în tóte ramurile activităţei sale şi sĕ întăréscă renumele ce şi-a dobêndit în afară.

Incredinţat, că veţĭ rĕspunde pe deplin la aceste aşteptărĭ, vĕ mulţămesc încă odată, d-lor Senatorĭ, în numele Reginei, al Meu şi al Familiei Mele, pentru căldurósele urărĭ ce Ne aţĭ adus şi rog A Tot Puternicul sĕ reverse bine-cuvêntările sale asupra scumpei nóstre Românii. (aplause prelungite).

*

Tot în şedinţa de Lunĭ după cetirea rĕspunsului regal, senatorul *Ilariu Isvoranu a interpelat pe d-l preşedinte al consiliului*, şi a cerut esplicaţiunĭ pentru-ce cabinetul Dim. Sturdza, care era asigurat de concursul aprópe unanimităţii corpurilor legiuitóre, s'a retras; déca guvernul, actual este continuitatea celui trecut; déca are aceleaşĭ vederĭ asupra cestiunilor de politică generală precum şi în politica esterióră. Afară de acésta i-a adresat şi mai multe întrebărĭ relativ la modul cum s'a tranşat cestiunea fostului Metropolit Ghenadie.

ULTIME SCIRĬ.

Bucurescĭ, 30 Dec. In şedinţa camerei de erĭ, ministrul-preşedinte Aurelian, rĕspunḑĕnd ante-vorbitorilor, a ḑis între altele: „Mĕ întrebaţĭ de cestiunea naţională? Dér n'am luat nicĭ un angagiament în acéstă cestiune. Orĭ-când veţĭ voi sunt gata sĕ stau de vorbă cu D-Vóstră şi sĕ vĕ arĕt, carĭ sunt vederile nóstre. Aşĭ dori sĕ ni-se arate, sub ce raport partidul naţional liberal a adus prejudiţii cestiunei naţionale“.

Colecta pentru îmbrăcarea copilelor sĕrace din Braşov.

(Urmare.)

Ana Petrescu, Maria N. Duşoiu, Luisa Popescu, Ioan de Lemeny, Sofia Enghiurliu, Maria de Lemeny, Catinca Puşcariu, Lucia Bologa, I. Socaciu, N. Bogdan, I. B. Boiu, P. Dan, Susana Laszlo, Elena Mureşianu, Elena Baiulescu, Emilia Sancieli, Sofia Spuderca, Maria Baiulescu, N. N., Maria Trandafilides, Eleftera Safrano, Gr. Maior, Fratii Mihalovicĭ, N. N., Eugenia Arion, Elisa Adurian, N. Eremias, Maria N. Popovicĭ, Virgil Şotropa, Sofia Seniuce, Eufrosiua Axentie, Virginia Vlaicu, Maria D. Stinghe, Reveica Chicomban, Virgil Oniţiu, Elena Voina: câte 2 fl.

Paraschiva F. Pernea, Elvira Navrea: câte 1 fl. 50 cr. Maria S. Median 1 fl. 20 cr.*)

(Va urma.)

DIVERSE.

Doctorul practic. Un doctor fórte econom avea obiceiul sĕ foloséscă pentru recepte scrisorile şi anunţurile, pe care le căpĕta, întrebuinţând partea nescrisă a acestora. Intr'o ḑi vine la dênsul un pacient fórte nervos şi-i cere un mijloc calmant. Doctorul scrie recepta şi i-o predă pacientului; dér acesta dintr'odată se face galbin ca céra. Pe dosul receptei sunt tipărite cu litere grase cuvintele: „Inmormêntarea va avé loc Mercurĭ la 4 óre p. m.“

Din şcólă: Invĕţătorul: „Ce fel de cuvênt e vorba ou?“ — Şcolarul: „Vorba „ou“ e substantiv“. Invĕţătorul: „Şi de ce gen e acest substantiv?“ — Şcolarul: „Substantivul „ou“ e de genul neutru“. — Invĕţătorul: „Şi de ce este de genul neutru?“ — Şcolarul: „Pentru-că din el póte eşi séu cocoş séu găină: prin urmare el este un substantiv de genul neutru séu amestecat“.

Literatură.

Amorul Experimental, meditaţii asupra căsătoriei după fisiologia genului omenesc, de doctorul Iules *Guyot*. Traducere de *Ion S. Spartali*. Preţul 4 lei. — Cărticica apărută sub acest titlu este de-o elegantă esecuţiune technică, tipărită pe hârtia cea mai fină şi e învĕlită în pânză. Se află de vêndare în Braşov la librăria N. I. Ciurcu, în Bucurescĭ la librăriile: Socec et Comp. şi la C. Müller, cum şi la d-l editor I. S. Spartali (Strada Ştirbei 56.)

*

*) La începutul acestei dărĭ de sémă, unde se amintesce, că patru dintre fetiţele sĕrace au primit îmbrăcămintea ca dar etc., este a se ceti: ca dar *din partea domnişorei Olga A. Popovicĭ.*

Regina sta tot bolnavă, regele tot antilopă şi trădătorul tot rege.

Regele antilopă însĕ făcu ce făcu, cu tótă mâhnirea din inima lui şi cu tóte sĕriturile ciudate, pe carĭ le făcea, şi fu primit între celelalte antilope; în puţină vreme, învĕţă viaţa şi obiceiurile antilopelor. Işĭ petrecea tótă vremea, amestecat printre turmele sĕlbatice ale antilopelor, ca sĕ se plimbe, deşi îi sângera inima, şi deşi 'i curgea mereu sângele acesta pe obrajĭ, sub formă de lacrimĭ.

Intr'o ḑi, pe când umbla pe-o câmpie, căḑù la picióre lui un papagal verde şi tinĕr ca şi iérba, pe care căḑuse biata păsărică, ca sĕ-şĭ dea suflarea din urmă. Repede regele îşĭ lăpădă pielea de antilopă, intră în trupşorul papagalului şi sbură în aer. Se legă curênd cu alţĭ papagalĭ, şi find-că trecea în ochii semenilor luĭ drept cel mai deştept papagal, fu curênd numit de dênşii căpitanul şi sfetnicul lor.

(Va urma.)

Călindarul Plugarului pe anul 1897 este cel mai mare și cel mai eftin între călindarele românescĭ apărute până acum. Conține *11 cóle de tipar.* Numai partea literară și economică conține vre-o 80 pagine format mare și tipar compres garmond. In text se află și câte-va ilustrațiunĭ frumóse. Un esemplar costă numai 25 cr. De vêndare la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

*

Din interesantele **Memorii din 1848/49,** scrise de regretatul prefect de Legiune *Vasilie Moldovan,* se mai află de vêndare câteva esemplare la administrația diarului nostru, la librăria N. Ciurcu în Brașov și la d-nul *Traian H. Pop* proprietar în Boziaș (p. u. D. Szt.-Márton). Un esemplar costă 50 cr. plus 5 cr. porto; pentru România 1 franc 50 banĭ. Doritorii de-a avé acéstă prețiósă scriere istorică sé grăbéscă a șĭ-o procura până mai au de unde. Mai cu înlesnire se póte comanda de-odată cu înoirea abonamentului la „Gazeta Trans.“

*

A apărut și se află de vêndare în librăria archidiecesană din Sibiiu: **Preotul din Wakefield,** narațiune de Oliver *Goldsmith.* Tradusă din limba englesă de *Dr. P. T. Prețul 60 cr.,* cu porto postal *70 cr.*

*

A apărut și se află în deposit la librăria E. Sracoe & Comp. în Bucuresci: **Asupra însemnătățeĭ studiilor orientale cu privire specială la Românĭ** de *Th. Avr. Aguletti,* profesor la cursul superior al liceului din Buzĕu. Acéstă disertațiă constătătóre din 40 paginĭ, este dedicată d-lui Const. C. Moisil. După întroducerea în care definesce autorul ce înțelege sub orientalism, tractéză însemnătatea studiilor orientale din punct de vedere general sciințific-speculativ și trece apoi la importanța ce o au sciințele orientale pentru noi Românii, relevând în deosebĭ momentele naționale, politice-diplomatice, comerciale și religióse.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Decemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.40
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.25
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	122.60
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.25
Oblig. căil. fer. ung. de cst. I. emis.	120.25
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.40
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.40
Imprum. ung. cu premii	150.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	137.25
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	122.90
Losurĭ din 1860	144.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	935.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	412.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	375.86
Napoleondorĭ	$9.52^1/_2$
Mărcĭ imperiale germane . .	$58.82^1/_2$
London vista	119.90
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.80
Note italiene	45.45

Cursul pieței Brașov.

Din 31 Decemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Publicațiune.

Avênd subscrisa Eforia școlară trebuință de 100 stânjenĭ lemne de fag de ars pentru băile ei de abur din Brașov, escrie prin acésta licitațiune minuendă prin oferte în scris și verbale.

Ofertele sunt a sĕ adresa la Eforia școlelor centrale române gr. or. din Brașov până la 19 (31) Decembre 1896.

Licitația verbală se va ținé în 20 Decembre 1896 v. (1 Ianuarie 1897) la 10 óre înainte de amédĭ în Cancelaria Eforiei.

Ofertele au se cuprindă și descrierea lemnelor după lungime și calitate.

Oferenții vor fi datorĭ înain de terminul licitațiunei a aduce câ un stânjin de lemne de próbă, ca se vor plăti deosebit după prețuri pieței.

Lemnele nu se vor aduce tó deodată, ci în mai multe rêndu după cum liferantul va fi avisat di partea subscrisei Eforii.

Brașov, 28 Novembre (10 D cembre) 1896.

Eforia școlelor centrale române gr. or. din Brașo

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10.—	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1.55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö-Telegd .		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	"5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr.pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4.45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Teiuș Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uiuóra . . .			2.49		2.08	4.27
11 09	1.16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu . . .		2.48	12.40		11.59	2 26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55		10.48	12.45
3 04		4.45		10 22		Elisabetopol .		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12		9.19	11.16
5.34		7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45		7.38	10.03
6 12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58		6.33	8.28
8.--		10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11 —		2 19	pl.		sos.	10 05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiș . . .		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal .		9.12	3.32		4.14	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucuresci . .	pl.	5.35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoș . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorhei . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghiriș — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt			tren mixt	Tren mixt	tren de persón.	tren de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl. Copșa mică . sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13	Ocna . . .	8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos. Sibiiu . . . pl.	7.44	12.57	4 40	10.30
	4.34		2.05		pl. sos.	7.29	Marța și Vinerea		8.57
	6.16		3.58		Avrig . . .	6.02			7.16
	8.42		6.35		sos. Făgăraș . . pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrnești

trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
8.35	4.55		Brașov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zĕrnești	6.20	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța comunică	Țagn-Budatelic . . .	Circulă numai Marța	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8.33	3.02		Lechința		2.48	7.43
9 07	3.41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6. 2
9.59	4 55 (Numai Luni a comunică)		Bistrița		1.16	5 55 (Numai Vineré circulă)

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10	Seghedin.	6 05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtu	trenŭ mixtu
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtu	trenu mixtu
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.